

жиль се за селско то стопанство и за народно то просвѣщение. Той на радо сърдце приемалъ въ малко населени ти си владѣния ония, които били гонени за вѣра въ други земи; така въ Прусия се прѣселили много хугеноти, които избѣгали отъ Франция.

XXVIII. ТРИДЕСЕТОГОДИШНА ВОЙНА.

1618—1632—1648—1683.

Въстание на Чехити. Фердинандъ II. Фридрихъ V. Бѣлогорский бой. Тили и Валенштайнъ. Реституционни едиктъ. Густавъ Адолфъ. Разорение на Магдебургъ. Тили побѣденъ. Смърть на Густава и Валенштейна. Намѣсването на Францути. Фердинандъ III. Вестфалский миръ. Сѣтнини на войната. Леополдъ I и Маджаре. Обстъпа на Вѣна и Янъ Собѣскій.

Въстание на Чехити. Съ залѣганіето на езуити ти, протестанти ти въ Германия зели да се гонеть и да се притѣсняватъ. Протестански ти князове като видѣли, какво може да имъ дойде до глава, направили по-между си *уния*, (1608 год.); за главатарь си избрали Пфалцкий Курфирстъ Фридриха V. (Пфалцъ е сега Баденско херцогство.) Въ същто врѣме и католически ти князове направили пожеду си *лига*. Пръвъ въ католическа та лига билъ Максимилиянъ, Баварский херцогъ. Така Германия се раздѣлила на два враждебни стана, кога седналъ на прѣстолъ тъ *Фердинандъ II*, распаленъ ученикъ на езуити ти и гонителъ на протестанти ти. Най-напрѣдъ се повдигнали чешки ти или бохѣмски ти протестанти и тѣхно то въстание било начало на Тридесетогодишна та война (1618—1648).

Отъ пръвень Чехити били честити. Тии дошли до сама Вѣна, дѣто тогава нѣмало войска. Протестанти ти се вмѣкали въ кралска та крѣпость и на-съ малко штѣли да хванатъ Фердинанда; нѣ той пакъ си останалъ твърдъ и